

ILA fær frið í Funningsfirði

Hóast ILA-sjúka í Funningsfirði mundi fingið lögtingið at leggja uppí verkfallið, verður einki slakt av sjúkum fiski har næstu dagarnar. Einki virki er at taka ímóti sjúka fiskinum

ILA

Eyðun Klakstein

Støðan við ILA-sjúkuni í Funningsfirði var undir verkfallinum mett at verða so álvarsom, at lögtingið mundi at lagt uppí.

Men hóast verkfallið er

av, hendir einki við sjúkubergingini í Funningsfirði komandi dagarnar.

Orsökini er, at einki virki er klárt at taka ímóti sjúka ILA-virkinum úr Funningsfirði, og tí ganga fleiri dagar afturat, áðrenn nakar fiskur verður tikin í Funningsfirði.

Í løtuni arbeitt við at gera virkið á Strondum, sum Funningslaks eigur í, klárt til slaktið.

– Tað verða sett stór krøv til slakt av sjúkum fiski, og tí mugu nógv fyrilit takast, áðrenn vit sleppa at taka fiskin. Vit fingið einki gjørt við hetta undir verkfallinum, og tí dregur slaktið út.

Vit rokna við at fara undir at taka fisk síðst í hesi vikuni ella fyrst í komandi viku, sigur Kári Nielsen, stjóri á Funningslaks.

– Hetta er sera óheppin støða, tí tað doyr nógvur fiskur av sjúku, og tað er umráðandi at fara undir at taka fiskin sum skjótast, sigur hann.

Hevur stóran skund

Vestsalmon fór í gjár undir at slakta fisk í Oyndafirði, har ILA eisini er staðfest, og hetta slaktið fer fram á virkinum í Oyndafirði. Hetta virkið hevur áður

slakta fisk fyri Funningslaks, men tað kann tað ikki í løtuni, tí har er ov mikið at gera.

– Tað er umráðandi, at fiskurin verður tikin sum skjótast bæði í Oyndafirði og í Funningsfirði, men eg kann sum so ikki áleggja feløgum at slakta fiskin, tá umstøðurnar ikki eru til tað, sigur Bjørn Harlou, landsdjóralæknir.

– Tað doyr framvegis nógvur laksur í Funningsfirði, og heldur hetta fram, so sigur tað seg sjálvt, at so verður skjótt ein livandi fiskur eftir har, sigur hann.

Clickhaze útikonsert

TÍÐINDASKRIV

Plátufelagið Tutl

Fríggjakvöldið 1. juni verður mentanarnátt í Havn. Hetta er tiltak, sum kunningarstovan í Havn samskipar, og á skránni er m. a. ein útikonsert við Prix Føroyar vinnaranum Clickhaze. Tað er Plátufelagið Tutl, sum skipar fyri hesi konsert, sum verður á Vaglinum í gamla kommunuskúlagarðinum í Havn fríggjakvöldið kl. 23.00.

Sigast kann, at bólkurin Clickhaze «klikkaði seymin beint á heysin», tá hann í eini sera spennandi og javnari Prix Føroyar kapping í Norðurlandahúsinum gjørdist nummar eitt, og vunnu

eina ferð í upptøkunum og luttøku á Nibe Festivalinum í Danmark.

Bæði áhoyrarar og dómarrar vóru rættuliga samdir um, at Clickhaze hevði eina egna framfærslu á høgum støði. Við Eivør Pálsdóttir og Petur Jensen á odda er altíð spennandi bæði at hoyra, men eisini at síggja Clickhaze á palli. Og hetta høvi fáa vit, sum sagt, longu nú fríggjakvöldið.

Tej sum manna Clickhaze eru: Jón Tyril (guitar), Bogi á Lakjuni (guitar), Jens L. Thomsen (bass), Høgni Lisberg (trummur), Mikael Blak (keyboard), Bjarti S. Hansen (ljóð), Petur P. Jensen (sang) og Eivør Pálsdóttir (sang).

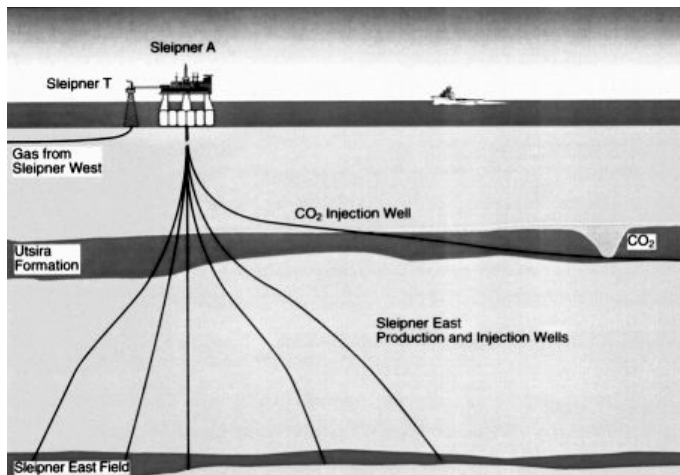
Føroyar og Kyoto

OLJA OG CO2

Regin Joensen

Sum einasta samfelag í Norðurlöndum eru tað Føroyar, ið ikki vilja undirskriva Kyoto-avtaluna. Sjálvt um Føroyar eisini er tað samfelag, ið vil kenna stórsta sviðan, um Kyoto-avtalan verður av ongum. Kyotoavtalan er bara ein byrjan fyri at taka ábyrgd av útlátinum av veðurlagsgassum í atómsferðina, men hon er eitt neyðugt stig á rættari leið.

Lívgrundarlagið í Føroyum er fiskivinnan, og fiskivinnan vil koma at merkja størstu negativu ávirkan av útlátinum av veðurlagsgassum – av tí at Føroyar liggja landafrøðisliga millum tann heita Atl-

antarshavssjógvin og tann kalda pólsjógvin, og hetta

markið er grundarlagið undir føroyskari fiskivinnu.

Við økingini av veðurlagsgassum vil gerðin av djúp-

havssjógvi minka við tað at pólurin smeltar og sjógvurin verður feskari, og á tann hátt missur tann fysiska eginleikan, ið vil ávirka dragið á Atlantarhavssjógvin á tann hátt, at sjógvurin rúndan um Føroyar verður kaldari, og harvið minka um grundarlagið fyri fiskivinnu og aling í føroyskum sjógvum.

Men oljuvinnan hevur sjálf funnið út av, at CO2 er vorðið ein resursur í útvinning av olju, tí oljuvinnan kann nýta CO2 sum hjálp í útvinning av olju úr undirgrundini, við at pumpa CO2 niður aftur í oljubrunnin og harvið økja trýstið í brunnum, og tann hátt fær pumpað enn meira olju úr hvørjum brunni. Og hetta er ein tøkni, ið longu er í nýtslu á oljufeltunum í Norra og í Danmark. Sum dømi hevur

Siri borpallurin í donskum øki minkað CO2 útlátini í apríl í ár úr 25000 m³/dag til 300 m³/dag.

Men henda tøkni varð fyrst tikin í nýtslu á Sleipner økinum, hvar CO2 innihaldið í gassinum var 9% og mátti minkast niður í 2,5%. áðrenn gassið kundi seljast, og avgjørt varð at pumpa CO2 1000 m niður í undirgrundina. Tí skuldi Kyotoavtalan ikki verið til hindurs fyri eini oljuvinnu í Føroyum, men heldur ein móguleiki fyri eini vinnu, sum tekur ábyrgd av sær sjálvari, og sum upp á longri sikt við nýtslu av gasskraftverkum á landi vil koma at minka um CO2.

Fiskimálaráðharrar í Norðuratlantsshavi hittust

TÍÐINDASKRIV

Fiskimálastýrið

Tann sætti fundurin millum fiskimálaráðharrar í Norðuratlantsshavinum verður hildin í Stenungsbaden í Svøríki í hesum døgum frá 28 til 30 mai 2001. Fiskimálaráðharrar úr Kanada, Íslandi, Føroyum og Noregi eru við á fundinum. Úr Russlandi luttekur formaðurin í fiskivinnuneyvndini og úr ES luttekur fiskivinnukommiserurin. Eisini luttaka embætisfólk á høgum stigi úr øllum londunum.

Á fundinum hesaferð vóru høvudsevnini grøn-bókin hjá ES sum upplegg til nýggjan fiskivinnupolitikk, ætlanir um fiskivinnu-

politikk í Russlandi, ein nýggj endamálsrættað fiskivinnustýring í Kanada og landingar í fremmandum havnum og útblaking av fiski sum heild.

Haraftrat hava ráðharrarnir víðgjørt broytingar, sum verða gjørdar í hvørjum landi sær, grundað á nýggjar stýringshættir, tá talan er um fløybroyttar fiskastovnar og vistskipan. Ráðharrarnir lögdu serliga dent á stóðuga endurnýggjan av fiskastovnum og vistskipan, betri kanningar og neytleika í ásetingini um fiskastovnar, betri medvitan frá fleiri tilfeingishavrum og betri efrilit við fiskiskapi, niðurskurð í veiðorku við atliti at tilfeinginum í sjónum, at

størri dentur verður lagdur í búskaparligan burðardyggleika eisini hjá alivinnuni, fiskiskap við ábyrgd og at menna arbeiddið, sum verður gjørt í millumlanda felagsskapum og –nevndum.

Fiskimálaráðharrarnir umrøddu mál av felags áhuga sum vaksandi handil við fiski og fiskavörum og avleiðingar á tilfeingið, herundir sambandi millum altjóða umhvørvismál og altjóða fiskiveiðiavtalur. Teir víðurkendu, at fyri vistskipanina í havinum er neyðugt at ansa fiskastovnum á einum burðardyggum støði eisini við atliti at øllum tilfeinginum, herundir hval og kóp.

Ráðharrarnir undirstrik-

aðu týðningin av, at settir verða upp málrettaðir stýringformar, sum hava til endamálið at tryggja burðardyggja menning í fleiri stovnum í longri tíðarskeiði, og at úrslitið verður í tráð við endamálini og fyri øll, sum starvast í fiskivinnuni. Semja er um, at størri dentur má leggjast á at forða fyri, at fiskur fer fyri borð aftur, og tað, at ikki allur fiskur verður avreiddur. Útblaking fer fram, hóast nógv tiltøk verða gjørd til tess at forða hesum. Avgjørt varð at seta ein serfrøðingabólk at koma við einum til-mæli til komandi ársfund í 2002, sum verður í Russlandi.

Frá føroyskari síðu varð áherðsla lögð á, at fiski-

dagaskipanin hevur nógvur fyrimunir, og kann brúkast til tess at betra um nógvur av teimum trupulleikum, sum eru hjá hinum londunum, og til tess at stýra fiskiskapinum innanfyri egnu sjómørk. Víst var á, at tá tað snýr seg um stýring av fleiri fiskastovnum, so er eisini fiskidagaskipanin ein góð skipan. Til tess at verja fyri útblaking er fiskidagaskipanin væl betri hóskandi enn aðrar skipanir. Frá føroyskari síðu varð eisini gjørt vart við stýringina av ferðandi fiskastovnum, tí hóast tað verða ásett tilvísingarmørk og veiðætlanir, so eru fleiri lond um at gera slíkar semjur og at ov stór veiðorka er ein stóru trupulleiki hjá teimum flestu

londunum. Eisini varð dentur lagdur á týðningin fyri tey veiðisamfeløg, sum búskaparliga bert hava fiskivinnu sum høvudvinnu og tað neyðuga í, at eisini hetta verður tikið við, tá tilvísingarmørk verða ásett.